

Rovviltnemnda for region 7 - Nordland

Saksb.: Øyvind Skogstad
e-post: fmnooys@fylkesmannen.no
Tlf: 75 53 15 68
Vår ref: 2013/693
Deres ref:
Vår dato: 26.11.2013
Deres dato:
Arkivkode: 433.52

Sekretariatets saksframlegg til saker i møte 4/2013 i Rovviltnemnda for region 7 - Nordland

SAK 19/2013 GODKJENNING AV SAKSLISTE

Sekretariatets forslag til vedtak:

Rovviltnemnda i region 7 – Nordland godkjenner sakslista til møte 4/2013 slik den foreligger.

SAK 20/2013 GODKJENNING AV REFERAT FRA MØTE 3/2013

Utkast til referat fra møte 3/2013 er publisert på nemndas nettside. Det er også vedlagt saken (vedlegg 1).

Sekretariatets forslag til vedtak:

Rovviltnemnda i region 7 – Nordland godkjenner referatet fra møte 3/2013 slik det foreligger.

SAK 21/2013 SAMARBEIDSAVTALE MED ROVVILTNEMNDA I REGION 6

Rovviltnemnda i region 6 og Rovviltnemnda i region 7 drøftet på møte i Trondheim 29. april 2013 behovet for økt samarbeid mellom regionene. Sekretariatene for nemndene ble bedt om å drøfte saken videre, og å komme med forslag til konkrete punkter det bør samarbeides om.

Sekretariatene foreslår at det inngås en samarbeidsavtale om kvotejakt på gaupe i grenseområdene mellom region 6 og 7. Et slikt forslag er i tråd med innspill vi har fått fra saueneøringa i Bindal og fra reinbeiteøringa som bruker grenseområdene mellom Bindal og Nærøy. Rovviltnemnda for region 6 har behandlet saken i møte 21. november 2013 og vedtok følgende samarbeidsavtale:

Samarbeidsavtale mellom rovviltregion 6 og 7 om kvotejakt på gaupe

Rovviltnemndene i region 6 og 7 inngår med dette en samarbeidsavtale om kvotejakt på gaupe i deler av region 6. Denne avtalen innebærer at region 7 fastsetter kvote for fastlandsdelen av Leka kommune og den delen av Nærøy kommune som ligger nord for Foldafjorden/Innerfolda. I forvaltningsplanen for store rovdyr i region 6 Midt-Norge er dette området definert som et område uten mål om ynglende gaupe. Avtalen skal bidra til å sikre en helhetlig rovviltforvaltning i Voengel-Njarke Sijte.

Rovviltnemnda i region 6 og Rovviltnemnda i region 7 inngår følgende avtale:

1. Ved fastsetting av kvote for jakt på gaupe i grenseområdene mellom Nord-Trøndelag og Nordland, skal følgende område i Nord-Trøndelag omfattes av kvotevedtak for Nordland:
  - Fastlandsdelen av Leka kommune, samt Nærøy kommune nord for Folda/ Innerfolda avgrenset av kommunegrensen med Høylandet i øst.
2. Kvotevedtak i dette området fastsettes av Rovviltnemnda i region 7 - Nordland, som en del av fellingsområdene på Nordlandssida av grenseområdet. Uttak belastes kvoten for region 7.
3. Sekretariatet for Rovviltnemnda i region 7 skal ved utarbeidelse av saksframlegg for fastsetting av kvoter, legge vekt på:
  - bestandssituasjonen for gaupe i området,
  - fastsatt bestandsmål for gaupe i Nord-Trøndelag,
  - føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt i Nord-Trøndelag
  - tapssituasjonen for sau og rein i området
4. Rovviltnemnda i region 6 skal gis anledning å komme med merknader til saken før det fattes vedtak om slike kvoter.
5. Kvotejakt på gaupe i dette området administreres av Fylkesmannen i Nordland.
6. I de tilfeller der Miljødirektoratet har myndigheten til å fastsette slike kvoter i en eller begge rovviltregionene, oppfordres det til at Miljødirektoratet fatter vedtak i samsvar med denne avtalen. Det legges til grunn at Rovviltnemnda i region 7 kan fatte vedtak om kvoter i det aktuelle området i Nord-Trøndelag også i tilfeller hvor myndigheten til å fastsette slike kvoter i region 6 er tillagt Miljødirektoratet.
7. Denne avtalen gjelder for perioden 21.11.2013 – 01.06.2016. Ved avtalens utløp skal det vurderes evt. videreføring av tilsvarende samarbeid. Avtalen kan oppheves umiddelbart dersom en av nemndene ønsker dette.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Rovviltnemnda i region 7 – Nordland vedtar samarbeidsavtale mellom region 6 og 7 slik foreslått fra sekretariatet.

SAK 22/2013 KVOTEJAKT PÅ GAUPE 2014

Myndigheten til å fatte vedtak om kvote for jakt på gaupe i Nordland vinteren 2013 ligger hos Miljødirektoratet, da gjennomsnittlig gaupebestand siste tre år ligger under bestandsmålet. Det framgår av rovviltforliket av 17. juni 2011 at rovviltnemndenes syn skal tillegges betydelig vekt, også når nemndene ikke har beslutningsmyndighet i saken.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Rovviltnemnda anbefaler at det åpnes for kvotejakt på gaupe i region 7 – Nordland vinteren 2014. Rovviltnemnda foreslår en primærkvote på 11 gauper og en reservekvote på 5 gauper, fordelt som følger:

- *Område 1 – Lofoten/Vesterålen – kvotefri jakt*
- *Område 2 – Fastlandet nord for Rombaken - inngår i kvote satt av Rovviltnemnda i region 8*
- *Område 3 – nordfylket sør for Rombaken – 2 gauper*
- *Område 4 og 5 – ytre og indre midtfylke – 5 gauper*
- *Område 6 og 7 – ytre og indre sørfylke, inkludert deler av Nord-Trøndelag jf. samarbeidsavtale med Rovviltnemnda i region 6 – 4 gauper*
- *Hunndyrkvote: 4 hunngauper over ett år*
- *Reservekvote på 5 gauper, hvorav inntil 2 hunngauper over ett år, som Fylkesmannen kan tildele til mindre fellingsområder. Reservedyr skal primært tildeles til områder innenfor «Kyststrøkene» i vedtatt forvaltningsplan.*

Styrende dokumenter

Rovviltforskriften § 13 (Miljødirektoratets myndighet til å fatte vedtak om felling og jakt): *Miljødirektoratet kan fatte vedtak om skadefelling, kvote for betinget skadefelling, kvote for lisensfelling av gaupe, jerv, bjørn og ulv eller kvotejakt på gaupe av eget tiltak eller etter søknad. Direktoratet kan fatte slike vedtak også der bestanden ligger under det fastsatte bestandsmålet for en region eller for landet. Det er et vilkår at slik felling eller jakt ikke er skadelig for bestandens overlevelse. Dessuten er det et vilkår at det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning, jf. forskriften § 1 og § 6.(...)*

Av kommentarene til forskriftens § 13 fremgår av første ledd, fjerde avsnitt:

For lisensfelling på gaupe, jerv og bjørn eller kvotejakt på gaupe bør det som hovedregel ikke gjennomføres felling eller jakt dersom bestandsmålet for en art i en region ikke er nådd. I enkelte tilfeller kan det imidlertid være nødvendig eller hensiktsmessig å gi mulighet for en begrenset felling/jakt i nærmere fastsatte deler av en region selv om bestandsmålet ennå ikke er nådd, spesielt i områder der det ut fra en vedtatt regional forvaltningsplan for rovvilt ikke skal legges til rette for yngling av arten fordi skadepotensialet i forhold til bufe eller tamrein er stort.

Det framgår av rovviltforliket pkt. 2.2.1 at rovviltnemndenes syn skal tillegges betydelig vekt i saken også i tilfeller der bestandsmålet ikke er nådd og nemnda ikke selv har myndighet til å fastsette kvote for jakt på gaupe.

Forvaltningsplan for rovvilt i Nordland

Gjeldende forvaltningsplan for rovvilt i Nordland ble vedtatt i mars 2011. I planen er det fastsatt følgende føringer i forhold til kvotejakt på gaupe:

Rovviltnemnda ønsker at følgende forhold skal tillegges vekt i forbindelse med kvotejakt på gaupe:

- Når bestandsmålet er oppnådd for gaupe i Nordland, ønsker Rovviltnemnda å åpne for kvotejakt på gaupe i alle deler av fylket der det foreligger tap av sau og rein til gaupe. Rovviltnemnda kan likevel, dersom den fastsatte fellingskvota er begrenset, målstyre kvotejakta til de områdene som har hatt de største tapene av sau og rein til gaupe de siste årene. Rovviltnemnda ønsker at en slik målstyring skal skje gjennom bruk av de fastsatte fellingsområdene.
- Når bestandsmålet ikke er oppnådd for gaupe i Nordland, ønsker Rovviltnemnda at det åpnes for en begrenset kvotejakt, hvor kvota målstyres til områder med vesentlige dokumenterte tap av sau og rein til gaupe gjennom bruk av de fastsatte fellingsområdene.
- Som et ledd i en differensiert forvaltning av gaupe i Nordland, ønsker Rovviltnemnda at det ved fastsetting og fordeling av kvote skal legges vekt på om de enkelte delområdene har oppnådd sine bestandsmål. Dette både når det samlede bestandsmålet for region 7 er nådd og når det ikke er oppnådd.

Forvaltningsplan for rovvilt i region 6 – Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag
Gjeldende forvaltningsplan for region 6 ble vedtatt i 2011. Den delen av Nord-Trøndelag kommune som omfattes av samarbeidsavtalen mellom region 6 og 7 er definert som område uten mål om yngling av gaupe. I forvaltningsplanen står det: «*Såfremt de nasjonale bestandsmålene er nådd for regionen, bør bestanden i områder uten mål om ynglinger av gaupe holdes lav ved å tillate høye kvoter ved kvotejakten.*»

Andre styrende dokumenter

Videre er følgende politiske føringer og rammevilkår lagt til grunn for forslaget:

- St. meld. nr. 15 (2003-2004) Rovvilt i norsk natur
- Innst. S. nr. 174 (2003-2004)
- Rovviltforliket vedtatt av Stortinget 17.06.2011, jf. dokument 8:163 S (2010-2011) om endringer i forvaltningen av rovvilt.

Vurderinger etter naturmangfoldloven

Etter naturmangfoldloven §§ 1 og 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold skal ivaretas på lang sikt, og at artenes forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. På rovviltfeltet må forvaltningsmålet sees i sammenheng med de vedtatte bestandsmål, og forstås slik at det ikke er til hinder for en geografisk differensiert rovviltforvaltning, jf. Ot.prp. 52 (2008-2009). Naturmangfoldloven § 5 og prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning er konkretisert i rovviltforskriftens §§ 3 og 4 og gjennom den regionale forvaltningsplanen for rovvilt i region 7.

Rovviltforskriftens formål, jf. § 1, er å sikre bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor denne rammen skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Også naturmangfoldloven § 14 inneholder bestemmelser om vektlegging av interesser. Det følger av § 14 første ledd at tiltak etter loven skal avveies mot andre viktige samfunnsinteresser. Annet ledd slår fast at ved vedtak i medhold av loven som berører samiske interesser direkte, skal det innenfor rammen som gjelder den enkelte bestemmelse legges tilbørlig vekt på hensynet til naturgrunnlaget for samisk kultur. Vedtak om kvote for jakt på gaupe gjelder innenfor områder hvor det foregår

---

reindrift, og vi anser at slikt vedtak berører samiske interesser direkte. I forhold til vektlegging av andre samfunnsinteresser vises det til at vi i våre vurderinger har lagt vekt på skadeomfanget og potensialet for rovviltskader på både sau og tamrein.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i loven §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Naturmangfoldloven §§ 8 til 10 og § 12 er omtalt senere. Saken gjelder anbefaling om kvotejakt på gaupe og det er ikke relevant å stille fordyrende vilkår i vedtaket. Naturmangfoldloven § 11 anses derfor ikke relevant å vurdere nærmere i denne saken.

Gaupe i Nordland

Offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på eksisterende og tilgjengelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning jf. naturmangfoldloven § 8. Sekretariatet viser til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3. Rovdata har ansvaret for formidling, drift og utvikling av Det nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt. Rovdata er den sentrale leverandør av data om status og utvikling i rovviltbestandene til alle forvaltningsledd. Rapporteringsfristen for overvåking av gaupe er 15. mai hvert år.

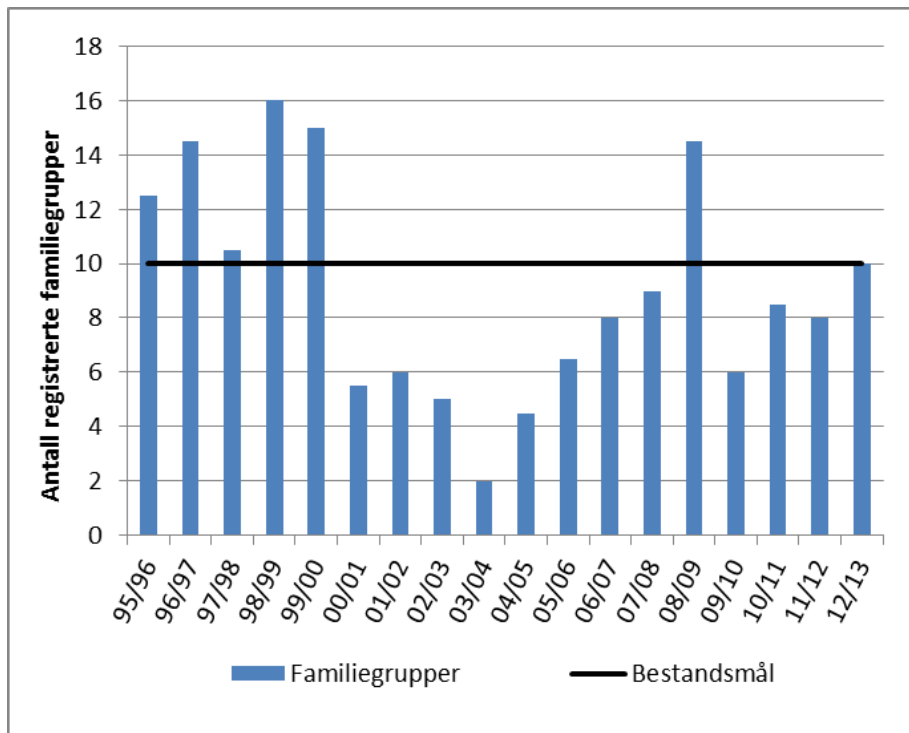
Overvåking av gaupe skjer hovedsakelig gjennom registrering av familiegrupper (hunddyr i følge med årssunger). Ved bruk av såkalte avstandsregler beregnes antall ulike familiegrupper av gaupe før jakt ut fra alle dokumenterte og antatt sikre observasjoner (spor, synsobservasjoner og døde unger). Overvåking av gaupe i Norge er basert på en betydelig lokal medvirkning. Observasjoner gjort av lokale folk akkumuleres gjennom sesongen på snøføre og rapporteres inn til Statens naturoppsyn (SNO), og gjennom en åpen publikumsløsning på internett (www.skandobs.no).

Rovdata skriver i NINA rapport 960 *Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2013* at det for fjerde år på rad er en reduksjon i antall familiegrupper på landsbasis. Siden bestandstoppen i 2009 og frem til i år har antall familiegrupper blitt redusert med 7–14 % årlig, til 59 familiegrupper, noe som tilsvarer en bestand på 320-349 dyr i Norge. Dette er bestandsstørrelsen før kvotejakta i 2013 og før reproduksjonssesongen. For første gang på åtte år ligger bestanden nå under det nasjonale bestandsmålet på 65 årlige ynglinger av gaupe. Med totalt 59 påviste familiegrupper før jakt i 2013 ligger man nå 9 % under det vedtatte målet om hvor stor bestanden av gaupe skal være på landsbasis.

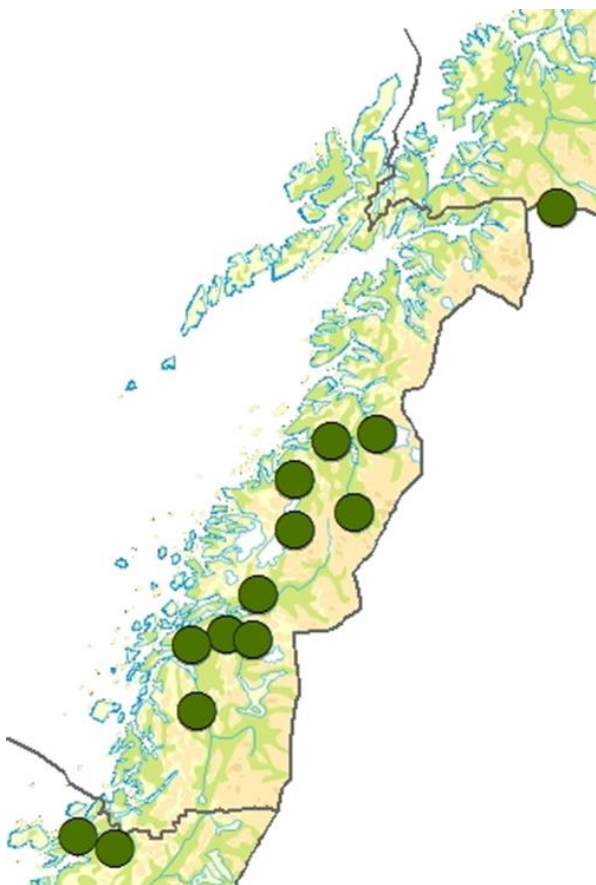
I Nordland var gaupebestanden lav i årene 2001-2005, for så å øke fram til 2009 hvor der ble registrert hele 14,5 familiegrupper i fylket. Etter dette viste registreringene en reduksjon i gaupebestanden, hvor vi alle årene fra 2009-2012 lå under bestandsmålet (mellom 6 og 8,5 familiegrupper). I 2013 er det registrert 10 familiegrupper, og vi ligger dermed akkurat på bestandsmålet i år. Se figur 1 og 2 og tabell 1.

De 10 registrerte familiegruppene er fordelt fra Grane i sør til Fauske i nord. I tillegg ble det registrert usikre meldinger om spor etter gaupefamilier i Hamarøy, Brønnøy og Bindal.

I Troms ligger nærmeste dokumenterte yngling i Bardu kommune. I grenseområdene i Nord-Trøndelag er det påvist to ynglinger i Nærøy kommune; en nord for Innerfolda og en sør for Innerfolda. En av disse er altså registrert innenfor den delen av Nord-Trøndelag som omfattes av samarbeidsavtalen mellom region 6 og 7.

Figur 1: Antall godkjente familiegrupper av gaupe i Nordland 1996-2013. Bestandsmålet er vist med sort linje.

Figur 2: Fordelingen av familiegruppene i Nordland, samt grensestrøkene i Troms og Nord-Trøndelag i 2013 beregnet med normale avstandskriterier. Kilde: Rovdata.
 Tabell 1: Antall registrerte familiegrupper av gaupe i de ulike delområdene i Nordland i 2011–2013. Kilde: NINA og Rovbase.

Tabell 1: Fordelingen av godkjente gaupefamilier i Nordland i 2011-2013 fordelt på de ulike delområdene. Kilde: NINA og Rovbase.

	2011	2012	2013	Delmål i forvaltningsplan	Snitt tre siste år
Familiegrupper i Sørfylket	5	2	4	4	3,7
Familiegrupper i Midtfylket	2	3	5	3	3,3
Familiegrupper i Nord-fylket	1,5	3	1	3	1,8
Totalt ant. Familiegrupper	8,5	8	10	10	

Gjennom en åpen publikumløsning på internett (www.scandobs.no) har alle muligheter å registrere spor, sportegn og synsobservasjoner av store rovdyr i Norge. Økt innrapportering av observasjoner vil bidra til økt kunnskap om forekomst og utbredelse av disse artene. Så langt er det kun i noen få områder i Nordland hvor dette systemet blir benyttet i større omfang.

I perioden 1. september 2012 til 1. juni 2013 ble det rapportert inn 57 meldinger om gaupe i Nordland (tabell 2). 50 av disse i Rana, hvor særlig en del gaupejegere har vært ivrig å melde inn observasjoner. De resterende observasjonene er fordelt på kommunene Tjeldsund, Evenes, Narvik, Hemnes, Leirfjord Brønnøy og Bindal. Innmeldingene er hovedsakelig spor av enkeltgauper, men også enkelte meldinger om flere dyr sammen. Meldinger om flere gauper sammen innenfor registreringssesongen for gaupefamilier blir sjekket opp av SNO.

Tabell 2: Innmeldte observasjoner av gaupe i Scandobs fra 1. juli til 1. juli. Kommuner med flere enn 10 observasjoner er skilt ut i egne kolonner.

År	Rana	Evenes	Andre	Sum
2011/2012	50	12	8	70
2012/2013	45	1	11	57

I tillegg til registrering av familiegrupper og innmelding av gaupespor gjennom Scandobs er det opprettet et fast nett av takseringslinjer sør for Saltfjellet. Utviklingen av gaupebestanden kan følges over tid gjennom eventuelle endringer i sporingsfrekvens på linjene. Resultatene fra vinteren 2012/2013 er publisert i NINA Rapport 985. I Nordland ble 113 av 210 linjer taksert. Det ble funnet gaupespor på 17 linjer, hvorav ingen familiegrupper. Dette ga en signifikant nedgang i gaupeindeksen fra 2012 til 2013. Dette kan tyde på en reduksjon av bestanden, men Rovdata påpeker imidlertid at det er gått for få linjer disse vintrene til at de kan konkludere med at bestanden er redusert. Under halvparten av linjene er gått begge år, noe som er for lite til at det gir et godt bilde av bestandsutviklingen i området

Gaupebestanden i Nord-Trøndelag

Bestandsmålet for gaupe i region 6 er 12 årlige ynglinger. I Nord-Trøndelag unntatt Fosenthalvøya er det et delmål om 6 årlige ynglinger.

De siste tre årene er det registrert hhv. 18, 14 og 8 gaupefamilier i region 6. Det vil si at bestanden er betydelig redusert i regionen, og ligger i 2013 under bestandsmålet. I Nord-Trøndelag unntatt Fosenthalvøya ble det i 2013 påvist 6 ynglinger, dvs. på bestandsmålet.

Hvor riktig er bestandsregistreringen?

Rovdata påpeker at beregningene av antall familiegrupper påvirkes av ulike feilkilder (NINA rapport 960). Metoden med akkumulering av observasjoner gjennom hele vinteren, og bruk av avstandsregler til å skille familiegruppene fra hverandre, kan i enkelte tilfeller føre til at to

familiegrupper feilaktig blir klassifisert som en. Studier av radiomerkede gauper viser også at hunngauper med unger i enkelte tilfeller kan ta seg "ekskursjoner" langt bort fra sitt normale revir, og dermed feilaktig bli klassifisert som to. Metoden med akkumulering av observasjoner gjennom vinteren vil i tillegg være avhengig av snøforhold og rapporteringsvilligheten til allmennheten, noe som også kan tenkes å variere mellom år og mellom områder. I de fleste deler av landet synes imidlertid SNO sitt nettverk av lokale rovviltkontakter å fange opp de aller fleste familiegruppene.

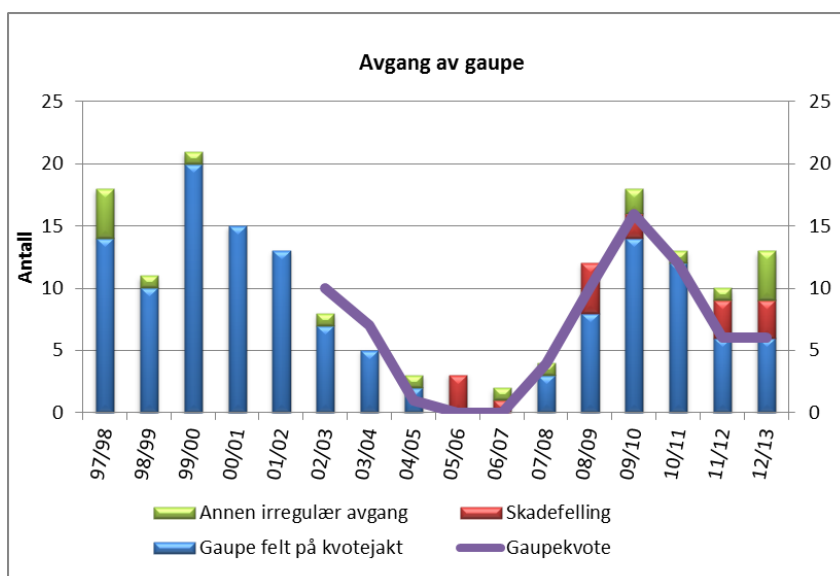
For å få en best mulig overvåking anbefaler Rovdata at man øker søkeinnsatsen i områder der man mistenker at det kan være familiegrupper som ikke har blitt registrert. Med bakgrunn i dette anbefaler sekretariatet at SNO har særlig fokus på, og prioriterer egen leteinnsats til slike områder. Videre bør Fylkesmannen og Rovviltnemnda vurdere behovet for å initiere økt leteinnsats fra beitenæring, jegermiljø etc. Sekretariatet viser også til at NINA Rapport 880 *Forslag til samordning av overvåking av gaupe i Norge og Sverige*, bl.a. peker på behov for forskningsprosjekter med merkede gauper blant annet i Nordland, noe Fylkesmannen og Rovviltnemnda i flere anledninger også har etterlyst. Sekretariatet vurderer at dette er tiltak som kan bidra til at bestandsregistreringen gir best mulig beslutningsgrunnlag for forvaltningen.

I brev av 24.09.2013 skriver Miljødirektoratet at det i forbindelse med merkeforsøkene i Nord-Trøndelag vil gjennomføres merking av hunngauper med GPS-halsbånd i Nordland vinteren 2013/2014. Direktoratet vil i nærmere dialog med Scandlynx og Rovdata finne aktuelle områder for merking og vurdere behov for hvor mange gauper som bør merkes.

Avgang av gaupe

Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen gaupebestanden utsettes for, jf. naturmangfoldloven § 10. Kjent avgang av gaupe skjer i hovedsak gjennom kvotejakt, men også som skadefellinger og andre årsaker som for eksempel påkjørsler. Figur 3 viser kjent avgang av gauper i Nordland siden 1997. Vinteren 2013 var det en kjent avgang på 13 gauper i Nordland, hvorav 6 voksne hunngauper. 9 gauper ble skutt inder under kvotejakt og skadefellinger og 4 gauper ble påkjørt. Av disse ble 4 gauper, hvorav 3 voksne hunngauper, felt/påkjørt nord for Rombaken.

Innenfor den delen av Nord-Trøndelag som omfattes av samarbeidsavtalen var det en kjent avgang på en hanngaupe sist vinter. Denne ble felt på skadefelling.

Figur 3: Avgang av gaupe fordelt på årsak i Nordland i perioden 1997-2013 (skille mellom årsskifte ved 10. sept.).

Gaupebestanden og føre-var-prinsippet

Føre-var-prinsippet kommer til anvendelse i situasjoner hvor man ikke har tilstrekkelig kunnskap, jf. naturmangfoldloven § 9. I dette tilfellet foreligger det betydelig kunnskap om bestanden av gaupe i Norge og Nordland. Sekretariatet vurderer at man i denne saken har tilstrekkelig kunnskap. Føre-var-prinsippet tillegges derfor lite vekt i saken.

Tap av sau og rein til gaupe

De siste årene er det årlig erstattet omkring 4500 sau drept av fredet rovvilt, med unntak av i 2011, hvor tapene var betydelig lavere (ca 3600 erstattet). Antallet som er erstattet til gaupe varierer noe, og har de siste årene ligget mellom 980 og 1650 sau og lam.

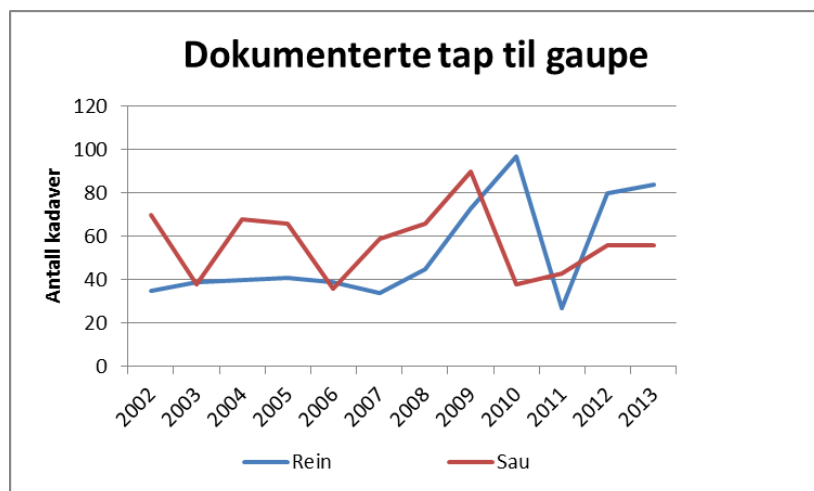
Tabell 3: Omsøkte og erstattede tap av sau og lam til gaupe siste tre år. Tall fra 2013 er foreløpige.
Kilde: Rovbase.

År	Sum omsøkt	Erstattet totalt	Omsøkt til gaupe	Erstatta til gaupe
2011	6659	3570	2020	988
2012	8223	4576	2702	1262
2013	7949		2614	

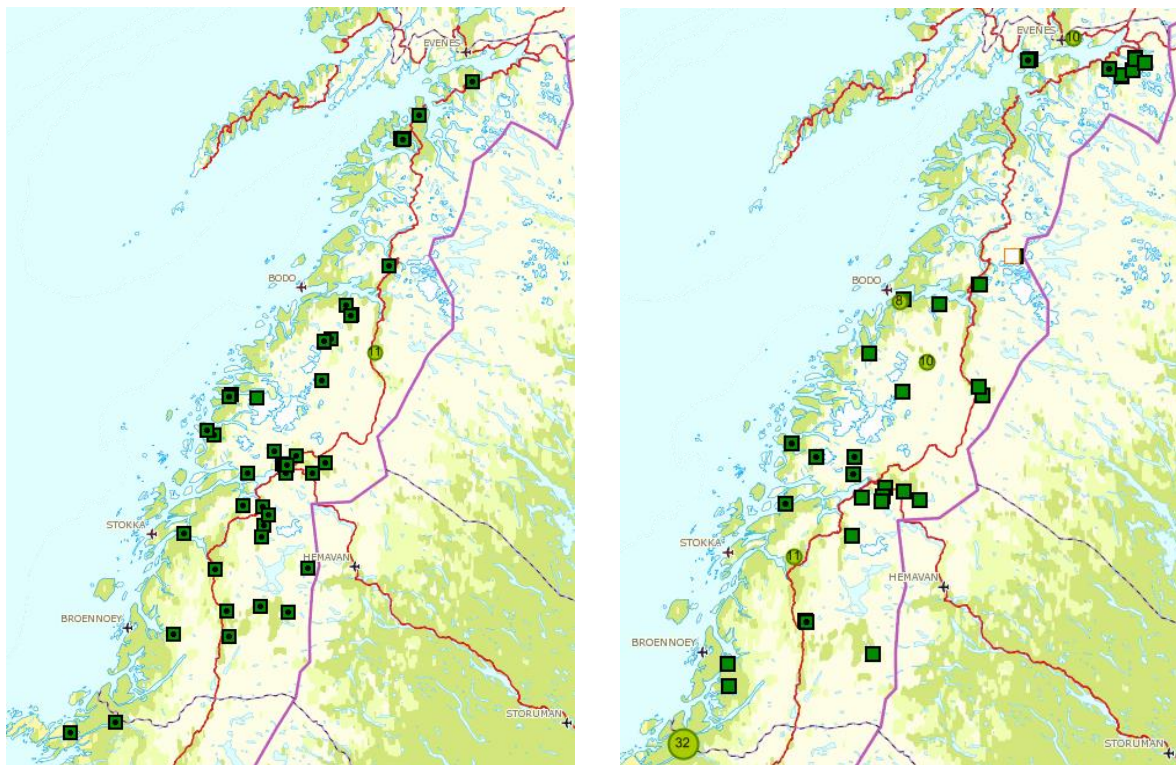
Kommuner med høyest antall omsøkte tap til gaupe er Hemnes, Rana, Saltdal og Hattfjelldal.

Tapene av rein til gaupe har vært større de siste 4-5 årene sammenlignet med tidligere år. Ut fra erstatningsutbetalingene har gaupa de siste årene vært det rovdyret som har tatt flest rein i Nordland, mens det tidligere var jerven som tok mest rein i fylket. I erstatnings-oppgjøret for rein tatt av fredet rovvilt i driftsåret 2012/13 (1. april 2012 – 31. mars 2013) ble 3493 rein erstattet som drept av fredet rovvilt. Av disse sto gaupe for tap av 1380 rein. Dette er om lag 230 flere rein enn forrige driftsåret.

Tap av både sau og rein til gaupe er spredt over store deler av fylket, med et tyngdepunkt fra Saltdal og sørover som følge av størst gaupebestand og mange viktige beiteområder for sau og rein i dette området.

Figur 4: Dokumenterte tap av sau og rein til gaupe i Nordland i perioden 2002-2013 (per 19. november 2013). Kilde: Rovbase.

Figur 5: Dokumenterte tap til gaupe for sau (venstre) og rein (høyre) i Nordland og nordre del av Nord-Trøndelag i 2013 per 19. november.

Innenfor den delen av Nord-Trøndelag som omfattes av samarbeidsavtalen ble det dokumentert 6 tap av sau til gaupe og 19 tap av rein til gaupe. Dette er rein fra Jillen Njaarke RBD som er på vinterbeite i Nærøy/Bindal.

Begrunnelse for åpning av kvotejakt i Nordland

Gaupe er sammen med jerv den rovviltarten som forårsaker størst tap av sau og rein i Nordland. Erstatningsoppgjørene for sau og rein drept av fredet rovvilt viser at tapene til gaupe er betydelig. Videre viser bestandsregistreringene at gaupebestanden har økt noe de siste årene, og vi er nå på bestandsmålet. Også meldinger fra lokale hold om gaupeaktiviteten i ulike områder, underbygger at gaupebestanden er i vekst.

NINA Rapport 774 *Prognosemodell for bestanden av gaupe i Norge* viser at man kan høste 1,27 gauper, hvorav 0,43 voksne hunngauper, per registrerte familiegruppe hvis man ønsker en stabilisert bestand rundt bestandsmålet. For å holde en bestand i Nordland på 10 familiegrupper av gaupe gir modellen et estimert uttak på 4 voksne hunndyr og et estimert totaluttak på 13 gauper, hvis bestanden ligger rundt bestandsmålet.

Av rovviltforliket i 2011 fremgår det at soneinndelingen må forvaltes tydelig. Det vil si at det skal være tydelige forvaltningsmessige forskjeller i henholdsvis prioriterte rovviltområder og prioriterte beiteområder. Med dagens arealdifferensiering er det imidlertid ikke praktisk gjennomførbart å skille mellom prioriterte beiteområder/kalvingsland og prioriterte rovviltområder under kvotejakta. De siste årene er derfor gaupekvota fordelt på forholdsvis store fellingsområder, noe det også er lagt opp til i gjeldende forvaltningsplan.

Med bruk av store fellingsområder er det vanskelig å sikre at uttaket blir mest mulig målrettet i forhold til å forebygge framtidige tap av sau og rein. Særlig er dette vanskelig i år med lave kvoter. Fellingsområdene i forvaltningsplanen er forholdsvis store, og best egnet til å forvalte større jaktkvoter. Med bruk av disse fellingsområdene er det erfaringsmessig en del kystnære områder med vanskelige snøforhold som svært sjelden får felt dyr.

Vi foreslår at det åpnes for kvotefri jakt i Lofoten/Vesterålen og at fastlandet nord for Rombaken inngår i kvote for gaupejakt fastsatt av region 8, jf. inngått avtale mellom rovviltnemndene i region 7 og 8. Dette er tilsvarende som i 2013.

Videre foreslår vi at det fastsettes en definert primærkvote for de resterende delområdene, på samme måte som i 2013. For at vi i større grad skal kunne målstyre uttak til enkeltområder avsettes det i tillegg en forholdsvis romslig reservekvote, som kan fordeles etter behov. Denne reservekvota skal primært tildeles til områder innenfor «Kyststrøkene» i forvaltningsplanen. Vi foreslår en egen hunndyrkvote i reservekvota for at man skal kunne legge til rette for uttak på kysten selv om primær kvote er fylt. Vi tar da utgangspunkt i kyststrøkens spesielle status som områder prioritert til sau og rein, og legger til grunn at bestandsmålet primært skal oppnås utenfor kyststrøkene.

Forslag til kvote i de ulike områdene

I nordfylket ligger registrert bestand under fastsatt bestandsmål for dette delområdet. Samtidig tyder sporregistreringer de siste to vintrene på at gaupebestanden i Hamarøy-området er på tur opp selv om det ikke ble dokumentert yngling der sist vinter. De siste års registrerte ynglinger i nordfylket er fordelt både på indre og ytre strøk.

I Midt fylket er det registrert en klar økning i gaupebestanden de siste årene. Sist vinter ble det registrert fem familiegrupper, noe som er over bestandsmålet. Særlig i indre Salten er gaupebestanden stor. De registrerte gaupefamiliene siste tre år er i liten grad funnet innenfor det definerte kystområdet.

Sørfylket har generelt hatt en god gaupebestand. Sist vinter ble det registrert fire gaupefamilier, noe som er på bestandsmålet for delområdet. Det er kun dokumentert en familiegruppe innenfor det definerte kystområdet i løpet av de siste tre årene.

Sekretariatet foreslår en primærkvote på 11 gauper og en reservekvote på 5 gauper, fordelt som følger:

- Område 1 – Lofoten/Vesterålen – kvotefri jakt
- Område 2 – Fastlandet nord for Rombaken - inngår i kvote satt av Rovviltnemnda i region 8
- Område 3 – nordfylket sør for Rombaken – 2 gauper
- Område 4 og 5 – ytre og indre midt fylke – 5 gauper
- Område 6 og 7 – ytre og indre sørfylke, inkludert deler av Nord-Trøndelag jf. samarbeidsavtale med Rovviltnemnda i Region 6 – 4 gauper
- Hunndyrkvote: 4 hunngauper over ett år
- Reservekvote på 5 gauper, hvorav inntil 2 hunngauper over ett år som Fylkesmannen kan tildele til mindre fellingsområder. Reservedyr skal primært tildeles til områder innenfor «Kyststrøkene» i vedtatt forvaltningsplan.

SAK 23/2012 FOREBYGGENDE OG KONFLIKTDEMPENDE TILTAK 2013 – STATUS OG FORDELING AV UBRUKTE MIDLER

I møte 1/2013 fordelte Rovviltnemnda i Nordland kr 7 500 000,- til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak 2013. Rapporteringsfrist for tiltak i 2013 var 1. november. Enkelte som er tildelt tilskudd har bare brukt deler av midlene. I noen tilfeller har tiltak ikke blitt gjennomført i det hele tatt. Posten Tjenestekjøp ble kun delvis fordelt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak, kap. 1427.73

Rovviltnemnda i region 7 – Nordland vedtar at ubrukte midler til forebyggende og konfliktdempende tiltak i 2013 benyttes til tilskudd til transport av rein til mindre rovdyrutsatte vinterbeiter hos to siidaandeler, inndekking av overforbruk ved utvidet tilsyn med kadaverhund i Hattfjelldal kommune, samt videreføring av prosjektet Bedre jervejakt i Nordland i 2014.

Tjenestekjøp, kap. 1427.21

Rovviltnemnda i region 7 – Nordland gir tilslutning til at sekretariatet kan benytte restmidler til en videreføring av forskningsprosjektet om sau og kongeørn i Lofoten forutsatt at NINA kommer med en prosjektbeskrivelse som faglig og økonomisk anses som god.

Forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak, kap. 1427.73

Det vil komme noen mindre justeringer på grunn av at enkelte har fått utsatt rapporteringsfrist. For disse tiltakene er kostnadene stipulert.

Forbruk FKT 2013	Tilsagn	Forbruk	Restbeløp
Tiltak i sauenæringa			
- Tidlig sankning	736 000,-	433 018,-	302 982,-
- Gjeting/utvida tilsyn	1 170 000,-	1 138 726,-	31 274,-
- Gjeting/Vokterhund	30 000,-	30 000,-	0,-
- Tiltak som avklarer tapsforhold	682 380,-	641 932,-	40 448,-
- Andre tiltak som faller innenfor formålet	5 500,-	5 500,-	0,-
- SUM sau	2 623 880,-	2 249 176,-	374 704,-
Tiltak i reindriftnæringa			
- Flytting til annet beite	912 500,-	887 056,-	25 444,-
- Intensiv gjeting	935 000,-	854 821,-	80 179,-
- Foring av rein i perioder av året med særlig store tap	584 080,-	519 680,-	64 400,-
- Tiltak som avklarer tapsforhold	46 050,-	46 050,-	0,-
- Andre tiltak som faller innenfor formålet	465 000,-	495 000,-	-30 000,-
- SUM rein	2 942 630,-	2 802 607,-	140 023,-
Andre tiltak			
- Kompetansebygging – felling/jakt	684 324,-	672 054,-	12 270,-
- Utgifter ved skadefellingsforsøk	600 000,-	545 353,-	54 647,-
- Akuttmidler etc.	649 166,-	693 481,-	-44 315,-
- SUM andre tiltak	1 933 490,-	1 910 888,-	22 602,-
SUM FKT 2013	7 500 000,-	6 962 671,-	537 329,-

Sekretariatet har vurdert mulig bruk av tilgjengelige restmidler. Evt. ufordelte restmidler tilbakeføres til Miljødirektoratet ved slutten av året.

1. Tilskudd til transport av rein til mindre rovdyrutsatte vinterbeiter

Flere reinbeitedistrikt har de siste årene fått tilskudd til transport av rein til mindre rovdyrutsatte vinterbeiter. Det gis da tilskudd på inntil 70 % av direkte transportkostnader. Sekretariatet har fått innspill fra to siidaandeler med innspill om bruk av restmidler til transport av rein til vinterbeite høsten 2013. Ved å bruke restmidler til dette, slipper siidaandelene å forskuttere kostnadene i lang tid, da tilskudd over ordinær tildeling tidligst kan utbetales i april 2014. Den ene siidaandelen søker også om tilskudd til intensiv gjeting på vinterbeite. Dette er et tiltak som i hovedsak ikke har vært prioritert tidligere. Vi vurderer derfor at evt. finansiering av slike tiltak bør avklares helhetlig for hele næringa gjennom ordinær søknadsrunde i januar.

Sekretariatets vurdering: Vi anbefaler å bruke restmidler på to mottatte søknader om transport av rein til vinterbeite høsten 2013.

- Ole Henrik Kappfjell, Jillen Njaarke RBD, tilskudd på kr 65 000,-
- Jon Anders Kuhmunen, Saltfjellet RBD, tilskudd på kr 33 250,-

2. Inndekking av overforbruk – utvidet tilsyn med kadaverhund i Hattfjelldal kommune

Hattfjelldal kommune fikk tilsagn om kr 460 000,- til utvida tilsyn med vokterhunder i beitesesongen 2013. De har rapportert et forbruk på kr 489 356,-, altså et overforbruk på kr 29 356,-. Bakgrunnen for dette er i følge kommunen at de har hatt en krevende bemanningssituasjon i kommunen, noe som har ført til at de ikke har hatt full oversikt over aktiviteten knyttet til tilsynsarbeidet. Også i 2012 hadde kommunen et overforbruk knyttet til utvida tilsyn med kadaverhund (kr 61 223,-). Da dekket vi under tvil dette overforbruket.

Sekretariatets vurdering: Under sterk tvil anbefaler vi at restmidler dekker overforbruket med utvida tilsyn i kommunen. Samtidig bør det påpekes at kommunen må sørge for en bedre oversikt over gjennomførte FKT-tiltak i regi av kommunen. Sum kr 29 356,-.

3. Utprøving av radiobjeller fra Findmysheep i reindriften

Sekretariatet har fått innspill fra en siidaandel i Jillen Njaarke RBD om å bruke restmidler til utprøving av radiobjeller fra Findmysheep på rein. Vi vurderer at tiltaket er interessant, men ut fra tidligere føringer fra nemnda om bruk av radiobjeller og føringer i FKT-forskrifta om bruk av radiobjeller vurderer vi at det ikke er riktig å prioritere dette tiltaket nå. Vi viser til vår vurdering av FKT-tiltak i samme siidaandel i forbindelse med ordinær fordeling av FKT-midlene for 2013, hvor vi skrev: «Sekretariatet vurderer at det er vanskelig å prioritere en så omfattende finansiering av dette prosjektet. Det kan imidlertid være aktuelt å vurdere tilskudd til et slikt prosjekt på et senere tidspunkt, dersom prosjektet planlegges som et prøveprosjekt, og med reduserte søknadsbeløp mot FKT-midlene.» Dette bør i så fall gjøres i forbindelse med ordinære fordeling av FKT-midlene for 2014.

4. Tilskudd til videreføring av prosjektet Bedre jervejakt i Nordland, i regi av Prosjekt Utmark.

Sekretariatet anser dette som et positivt tiltak som anbefales videreført. Vi vurderer at det er hensiktsmessig at restmidler fra 2013 benyttes til videreføring av prosjektet i 2014.

Sekretariatets vurdering: Vi foreslår at resterende restmidler utbetales til Prosjekt Utmark for videreføring av jerveprosjektet i 2014.

Tjenestekjøp, kap. 1427.21

Forbruk Tjenestekjøp 2013	Tilsagn	Forbruk	Restbeløp
<i>Beitekartlegging på Forstrandhalvøya, Gildeskål</i>	63 000,-	63 000,-	0,-
<i>Forsøksprosjekt med radiobjeller fra Followit, Ildgruben RBD</i>	54 000,-	54 000,-	0,-
<i>Forsøksprosjekt med radiobjeller fra Followit, Jillen Njaarke RBD</i>	54 000,-	54 000,-	0,-
<i>Kongeørnprosjekt i Lofoten, NINA</i>	266 000,-	266 000,-	0,-
<i>Dusører ved bestandsregistrering – bjørne-DNA</i>	<i>Etter forbruk</i>	55 029,-	0,-
<i>Dusører ved bestandsregistrering – gaupefamilier</i>	<i>Etter forbruk</i>	107 900,-	0,-
<i>Gauperegistrering i utvalgte kystkommuner</i>	<i>Etter forbruk</i>	40 000,-	0,-
<i>Ufordelte midler</i>			360 071,-
SUM Tjenestekjøp 2013	1 000 000,-	639 929,-	360 071,-

Sekretariatet har ikke mottatt eksterne innspill på mulig bruk av resterende midler under kap. 1427.21 Tjenestekjøp. Evt. ufordelte restmidler tilbakeføres til Miljødirektoratet ved slutten av året.

Sommeren 2013 ble det igangsatt et prosjekt i Lofoten for å kartlegge omfanget av tap av sau til kongeørn. Se NINA Rapport 990 for resultater fra dette prosjektet (vedlegg 2). Sekretariatet vurderer at prosjektet så langt har gitt nyttig kunnskap om tapsproblematikken knyttet til sau og kongeørn i Lofoten, og at en videreføring av prosjektet kan bidra til ytterligere relevant kunnskap. Vi har i den forbindelse bedt NINA om forslag til prosjektskisse og budsjett for en videreføring av prosjektet hvor hovedfokus er byttedyrinnsamling og isotopanalyser for å avdekke omfanget av sau i dietten hos kongeørn i Lofoten. Etter at vi har mottatt prosjektskisse fra NINA vil vi vurdere evt. videreføring av prosjektet i 2014.

SAK 24/2013 SAKER TIL DRØFTING / ORIENTERING:

a) Status rovdyrtap, erstatningsoppgjør og lisensfelling

Tap av sau beitesesongen 2013

Orientering legges fram i møte.

Reinerstatningene 2012/13

Fylkesmannen har utbetalt 14 millioner kroner i erstatning for 3493 rein tapt til fredet rovvilt i driftsåret 2012/2013. Dette er en betydelig økning fra forrige driftsår, da 2836 rein ble erstattet som drept av fredet rovvilt. Årsaken til den markante økningen er et større tap av rein og en økning i antall rein som er påvist drept av fredet rovvilt gjennom kadaverdokumentasjon.

Reindriftsnæringa i Nordland har rapportert at totalt 7654 rein gikk tapt i løpet av siste reindriftsår, som varte fra 1. april 2012 til 31. mars 2013. Dette inkluderer i tillegg til rovvilttap, også påkjørsler, ulykker, sykdom og andre tapsårsaker. Av disse er det søkt om rovvilterstatning for 7081 dyr. Forrige driftsår var totaltapet på 6883 rein, hvorav 6225 rein ble omsøkt som drept av fredet rovvilt.

Mere informasjon om dette erstatningsoppgjøret kan lese i følgende nyhetssak:

<http://www.fylkesmannen.no/Nordland/Miljo-og-klima/Rovvilt/Okte-tap-av-rein-til-fredet-rovvilt/>.

Lisensfelling på jerv

Rovviltnemnda i Nordland vedtok i møte 3/2013 å åpne for lisensfelling av jerv i Nordland. Kvoten ble satt til 23 jerv, hvorav maksimalt 11 hunndyr. Lisensfellingsperioden for jerv er 10. september til og med 15. februar. Per 26. november er det felt 2 jerv under lisensfellinga.

1. 25. oktober – felt ei tise i Ballangen, i fellingsområde «Nordfylket sør for Rombaken»
2. 29. oktober – felt ei tise i Saltdal, i fellingsområde «Indre midtfylke»

Lisensfelling på bjørn

Miljødirektoratet vedtok i brev av 20.08.2012 vedtatt en kvote på 2 bjørn for lisensfelling i deler av Nordland i 2013. Lisensfellingsområdet omfattet kommunene Beiarn, Gildeskål, Meløy, Bodø kommune sør for Saltfjorden/Skjerstadjorden, Saltdal kommune vest for E6, Rana, Rødøy, Lurøy, Leirfjord, Nesna, Hemnes, Vefsn, Vevelstad, Brønnøy, Bindal, Grane og Hattfjelldal, med unntak av i vedtatte yngleområder for bjørn. I et tilleggsvedtak av 20.09.2013 ble også Sømna kommune innlemmet i fellingsområdet.

Lisensfellingsperioden på bjørn er 21. august til og med 15. oktober. Det ble ikke felt bjørn i Nordland under lisensfellingsperioden. Samlet kvote i Norge var på 18 bjørn, hvorav 2 ble felt (begge i Stor-Elvdal kommune).

Dusørordninger knyttet til bestandsregistrering av rovvilt

I september 2013 ble det gjort en justering i dusørordningene knyttet til bestandsregistreringer av rovvilt i Nordland. Endringsforslaget ble forelagt nemnda uten vesentlige merknader. Ordningen for bjørn og jerv fortsetter uforandret, mens dusørordningen for gaupe er justert til følgende:

Det utbetales dusør på kr 3000,- for innmelding av spor-/synsobservasjoner av familiegrupper av gaupe, hvor Statens naturoppsyn kan dokumentere observasjonen ihht. gjeldende instruks om registrering av familiegrupper av gaupe. Kun nye spor som SNO dokumenterer gir rett på dusør. Det vil si at et spor som allerede er kontrollert av SNO ikke kvalifiserer til utbetaling av flere dusører.

b) SMS-varsling

Nemnda har bedt om Fylkesmannens vurdering i forhold til evt. etablering av SMS-varsling ved rovdryhendelser. Orientering legges fram i møte.

c) Brev til nemnda

Følgende brev til Rovviltnemnda er fortløpende lagt ut i Sharepoint, under mappen "Brev til Rovviltnemnda":

Dato	Fra	Til	Kopi	Tema
2013-09-20	Mdir	Rovviltnemnda i Nordland m.fl.		Vedtak om lisensfelling på bjørn i Sømna kommune
2013-09-24	Mdir	Rovviltnemnda i Nordland		Vedr. økt kunnskap om gaupe i Nordland
2013-09-26	MD	Sametinget	Rovviltnemnda i Nordland m.fl.	Oppnevning av medlemmer til regionale rovviltnemnder etter Sametingsvalget 2013
2013-10-08	MD	Fylkesmannen i Nordland		Vedr. rovviltnemndene etter stortingsvalget 2013
2013-10-09	Mdir	Rovviltnemnda i Nordland m.fl.		Høring – endring i erstatningsforskrifta for sau drept av fredet rovvilt
2013-10-11	MD		Rovviltnemnda i Nordland m.fl.	Avgjørelse av klage - lisensfelling på bjørn 2013

2013-10-16	MD		Rovviltnemnda i Nordland m.fl.	Avgjørelse av klage - kvote for betinget skadefelling av gaupe sommer 2013
2013-10-18	Rovviltnemndene	MD og LMD	Rovviltnemnda i Nordland m.fl.	Lederne av alle roviltnemndene ber om møte med MD og LMD
2013-10-28	FM Troms		Rovviltnemnda i Nordland	Protokoll fra møte i Rovviltnemnda region 8
2013-11-19	MD	Rovviltnemnda i Nordland m.fl.		Invitasjon til møte med statsrådene i MD og LMD
2013-11-22	Prosjekt Sau i Nord-Salten	FM Nordland		Forespørsel om møte

Sekretariatet vil trekke fram følgende brev til nemnda:

Brev av 09.10.2013 fra Miljødirektoratet med høring på ny erstatningsforskrift for sau. Høringsfrist er 15.01.2014.

Prosjekt Sau i Nord-Salten har i brev av 22.11.2013 sendt en forespørsel om møte for å drøfte roviltutfordringene. Vi har også fått henvendelse fra Saltdal kommune om dialogmøte. Rovviltnemnda bør drøfte deltakelse i dialogmøter denne vinteren.

I brev av 19.11.2013 er alle nemndsledere invitert til møte med statsrådene i MD og LMD. Det er planlagt at Arild Inga deltar på vegne av fungerende leder Betty Kappfjell. Nemnda bør drøfte saken og evt. gi Inga fullmakt til å representere region 7 på dette møtet.

SAK 25/2012 EVENTUELT

Sekretariatet har ikke mottatt noen eventueltsaker.

Med hilsen

Roar Høgsæt (e.f.)
fylkesmiljøvernssjef

Magne Totland
seksjonsleder

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Vedlegg

1. Utkast til referat fra møte 3/2013
2. NINA Rapport 990 Overvåking av beitende sau og lam på utmarksbeite i Himmeltindmassivet, Vestvågøy kommune i 2013.